

**VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2024 m. kovo 7 d. Nr. 9-1667

Vilnius

VADOVO PRANEŠIMAS

2023-ieji buvo metai, kai, be kitų aktualijų, savo darbe pajutome anksčiau priimtų svarbių ir teisingų sprendimų rezultatus.

Visus metus sieną su Baltarusija saugojome turėdami fizinį barjerą ir kontroliuodami ruožą sienos stebėjimo sistemomis. Šių techninių priemonių įdiegimas ne tik gerokai palengvino pasieniečių darbą, bet ir pristabdė neteisėtų migrantų antplūdį į Lietuvą, organizuotą Baltarusijos režimo. Tokių užsieniečių gerokai sumažėjo, palyginti su 2021 m ar 2022 m., o praėjusių metų pabaigos ir net 2024-ųjų pradžios tendencijos ypač džiugina.

Sprendimas praėjusių metų vasarį sustabdyti Stasylių geležinkelio pasienio kontrolės punkto darbą irgi pasiteisino su kaupu. Milijoninė rūkalų kontrabanda, kurią dar 2022 m. teko užkardyti pasieniečiams ir kuri buvo palaikoma to paties Baltarusijos režimo, geležinkelių keliu pernai beveik išnyko.

Tvarečiaus bei Šumsko kontrolės punktų uždarymo rezultatus fiksavome ne tik dėl mažėjančios kontrabandos sausuma, kritusių į Baltarusiją vykstančių Lietuvos piliečių srautų – šalies saugumo požiūriu tai irgi būta itin pasiteisinusio sprendimo.

Praėjusiais metais priimtų sprendimų dėl vidaus tarnybos tobulinimo rezultatus pajusime šiemet. Nepaprastai svarbu, kad atlyginimas pasieniečiams padidėjo ir atsirado naujų priemonių šį pareigūnų motyvaciją keliantį procesą tęsti.

Vis dėlto atsipalaiduoti ir nusiraminti mūsų tarnyba negali – geopolitinė situacija pernai ir toliau buvo labai įtempta, nestabili ir grėsminga. Besitęsiantis karas Ukrainoje ir rytinių Lietuvos kaimynių atvirai demonstruojama karinė agresija labai veikia ir VSAT veiklos aktualijas. Dėl to pasieniečiams 2023-ieji buvo darbingi ir sudėtingi. Sėkmingai vykdėme įvairius sienos infrastruktūros ir techninių priemonių atnaujinimo bei plėtojimo projektus, intensyviai dirbome įgyvendindami karinį standartą, organizavome ir dalyvavome daugybėje pratybų ir kitų priemonių, kad kartu su kitomis šalies žinybomis būtume nuolat pasirengę deramai ginti Lietuvą ir Europos Sąjungą.

Tarp mūsų prioritetų 2023 m. buvo parengties krašto gynybai bei civilinės saugos pajėgumų stiprinimas, taip pat tobulinome sienos kirtimų patikrinimo bei kibernetinio saugumo užtikrinimo veiklą.

Žvelgiant į šios dienos aktualijas yra visiškai akivaizdu – tokia tarnyba kaip VSAT negali nė minutei atsipalaiduoti, negali netobulėti, negali nemąstyti apie greitus, naujus ir nestandartinius sprendimus, siekdama tobulinti pačios tarnybos struktūrą ir aprūpinimą bei investuoti ne tik į įvairias priemones, bet ir į žmones.

Neišvengiama, kad mūsų tarnybos personalo gretos auga ir artimiausiu metu pasipildys dar ne vienu šimtu naujų kolegų. Privalėjome ir privalėsime juos parengti darbui mūsų sistemoje, kad šie naujokai būtų tokie pat profesionalūs, kaip ir dabartiniai pareigūnai. Žinome, kaip tą daryti, todėl pernai užsibrėžtus planus tęsime ir 2024 m.

Praėjusiais metais VSAT taip pat buvo priimti nauji sprendimai tobulinti organizacijos struktūrą, kurių svarbiausias – atkurti Pakrančių apsaugos pasienio rinktinę. Neabejotina, kad tai reikšmingai sustiprino Lietuvos sienų saugumą, o kartu padidino VSAT galimybes optimaliau, efektyviau ir lanksčiau organizuoti darbą.

Pernai susidūrėme ir su nauju reiškiniu – itin greitai ir smarkiai išaugusia antrine neteisėta migracija iš Latvijos. Deramai susitvarkėme su šia problema darsyk įrodydami, kad VSAT dinamiškai besikeičiančioje situacijoje yra pasirengusi bet kokiems iššūkiams ir geba rasti sudėtingiausių problemų sprendimus. Neabejotina, kad jų sulauksime ir 2024 m., ir ateityje. Kita vertus, pastarieji metai mūsų tarnybą taip užgrūdino ir sustiprino, kad esame pasirengę rasti išeitį visose sudėtingose situacijose.

2023 m. dar labiau sustiprėjo iš ankstesnių metų mus atlydėjęs supratimas, kad lengvų laikų tokiai organizacijai kaip VSAT nebus. Geografinė Lietuvos padėtis, svarbios Lietuvos istorijos pamokos, aplink mus artimesnėje ir tolimesnėje kaimynystėje vykstantis geopolitiniai procesai lems sudėtingą, įtemptą ir pasišventimo reikalaujantį VSAT darbą.

Pasieniečių lemtis yra veikti, tobulėti, nuolat ieškoti pasirinkimo ir jį atrasti. Kartu kuriame savo tarnybą ir esame pajėgūs turėti ją tokią, kokios norime ir siekiame, kokios reikia Lietuvai ir jos visuomenei.

*Valstybės sienos apsaugos tarnybos
prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vadas*

Rustamas Liubajevas

I SKYRIUS

STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT, tarnyba), įgyvendindama Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui pavestą valdymo sričių 2023–2025 metų strateginio veiklos plano programą „Valstybės sienos apsauga“ (kodas 07-013), prisideda prie 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) 10-ojo strateginio tikslo „**Stiprinti nacionalinį saugumą**“ ir poveikio rodiklio „Gyventojų, manančių, kad Lietuva saugi šalis gyventi, dalis, proc.“ įgyvendinimo.

1 lentelė. 10-ojo strateginio tikslo „Stiprinti nacionalinį saugumą“ poveikio rodiklis

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siektina poveikio rodiklio reikšmė (2023m.)	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
		2021 m.	2022 m.	2023 m.		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
E-01-001-10-01 Gyventojų, manančių, kad Lietuva – saugi šalis gyventi, dalis, proc.	75 (2020)	76	69	74	78	80	85

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu atliktos reprezentatyvios Lietuvos gyventojų apklausos duomenys

Nors 2023 m. buvo stebimas sumažėjęs neteisėtos migracijos „spaudimas“ iš Baltarusijos į Lietuvą (*lyginant su 2022 m., atgrasytų užsieniečių skaičius sumažėjo daugiau nei 4 kartus*), vertinant neteisėtos migracijos mastą regioniniu mastu, neteisėta migracija į Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybes, besiribojančias su Baltarusija, padidėjo daugiau nei trečdaliu¹.

2023 m. gegužės 3 d. įsigaliojo Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo pakeitimai, numatantys galimybę valstybės lygio ekstremaliosios situacijos metu neįleisti į Lietuvos teritoriją užsieniečių, kurie pažeidžia valstybės sienos kirtimo tvarką.

2023 m. (iki gegužės 2 d. vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu „Dėl Nepaprastosios padėties įvedimo“ (toliau – NP nutarimas), o nuo 2023 m. gegužės 3 d. – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 315 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos esant paskelbtai valstybės lygio ekstremaliajai situacijai“ (toliau – LRV nutarimas)), į Lietuvą buvo neįleisti 2643 užsieniečiai (2022 m. – 11211), dar 65 užsieniečiai buvo sulaikyti už neteisėtą valstybės sienos perėjimą (2022 m. – 231). Dažniausiai neteisėtai į Lietuvą iš Baltarusijos mėgino patekti Indijos, Sirijos, Irano, Afganistano ir Šri Lankos piliečiai.

Ataskaitiniu laikotarpiu neteisėtos migracijos „spaudimo“ iš Baltarusijos į Lietuvą sumažėjimas sietinas su neteisėtos migracijos maršrutų pasikeitimu – trečiųjų šalių piliečiai vis dažniau neteisėtam patekimui į ES rinkosi Latvijos valstybės sieną. Tokį pokytį nulėmė ne tik Lietuvoje įrengtas fizinis barjeras ir įdiegtos sienos stebėjimo sistemos, bet ir labiau sustiprinta sienos apsauga Lenkijoje, kur buvo pasitelktos papildomos policijos ir kariuomenės pajėgos.

Neteisėtos migracijos maršrutų pasikeitimas 2023 m. lėmė žymų neteisėtos antrinės migracijos iš Latvijos padidėjimą. 2023 m. sulaikyti 1193 trečiųjų šalių piliečiai, kurie neteisėtai atvyko / buvo atgabenti iš Latvijos (palyginimui, 2022 m. sulaikyti 84 užsieniečiai, neteisėtai patekę į Lietuvą iš Latvijos), t. y. 2023 m. sulaikyta apie 14 kartų daugiau trečiųjų šalių piliečių, nei jų buvo sulaikyta 2022 metais.

Kadangi organizuotos nusikalstamos grupės labai greitai prisitaiko prie pakitusios situacijos, 2023 m. gerokai suaktyvėjo nusikalstamų tinklų, užsiimančių neteisėtu žmonių gabenimu

¹ 2023 m. neteisėtos migracijos srautas į Latviją didėjo daugiau nei 2,5 karto, į Lenkiją – daugiau nei 1,5 karto.

iš Latvijos link migrantų tikslo valstybių, veikla. Iš 134 ikiteisminių tyrimų, pradėtų „Neteisėtas užsieniečių gabenimas per valstybės sieną“, apie 90 proc. tyrimų buvo siejami su užsieniečių neteisėtu gabenimu iš Latvijos.

Apibendrinant galima teigti, kad nors 2023 m. ir buvo stebimas sumažėjęs neteisėtos migracijos „spaudimas“ iš Baltarusijos į Lietuvą, tačiau dėl regione tebesitęsiančio neteisėtos migracijos *instrumentalizavimo* fenomeno, dėl išaugusios neteisėtos antrinės migracijos iš Latvijos, taip pat dėl Rusijos Federacijoje (toliau – RF) ir Baltarusijoje priimamų / planuojamų priimti sprendimų, kuriais užsieniečiams atvykimas į šias šalis būtų supaprastinamas (galimos derybos dėl tiesioginių skrydžių su trečiosiomis šalimis arba RF ir Baltarusijos abipusis vizų pripažinimas ir kt.), neteisėtos migracijos grėsmė išlieka aukšta.

2 lentelė. Veiklos tikslo „Saugoti valstybės sieną, vykdyti jos kirtimo kontrolę“ poveikio rodiklis

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siektina poveikio rodiklio reikšmė (2023 m.)	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
		2021 m.	2022 m.	2023 m.		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
E-07-013-11-01 Patikrinimų kertant valstybės sieną ir pasienio kontrolės punktų teisinio režimo kontrolės efektyvumo koeficientas	0,24 (2020)	0,25	0,196	0,164	0,115	Netaikoma	Netaikoma

Duomenų šaltinis: Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Patikrinimų kertant valstybės sieną ir pasienio kontrolės punktų teisinio režimo kontrolės aukštą efektyvumą 2023 m., kaip ir 2020–2022 m., lėmė vis dar gerokai mažesnis (apie 37 proc.) valstybės sieną kertančių asmenų srautas, palyginti su priešpandeminiu laikotarpiu (2023 m. valstybės sieną kirto 7 427 041 asmuo, kai 2019 m. jų buvo net 11 724 210). Mažam valstybės sieną kertančių asmenų per pasienio kontrolės punktus (toliau – PKP) srautui turėjo įtakos dėl migrantų antplūdžio sustabdyta 18 PKP veikla bei ribojimai, kurie nustatyti RF ir Baltarusijos piliečiams dėl karinės agresijos prieš Ukrainą.

Šios aplinkybės lėmė planinės rodiklio „Patikrinimų kertant valstybės sieną ir pasienio kontrolės punktų teisinio režimo kontrolės efektyvumas“ reikšmės pasiekimą ir viršijimą 2021–2023 metais.

Ataskaitiniu laikotarpiu 50,5 proc. (nuo 275 iki 136) sumažėjo valstybės sienos pažeidimų ir 60,4 proc. (nuo 280 iki 111) sumažėjo valstybės sienos pažeidėjų skaičiai.

2023 m. 72 proc. valstybės sienos pažeidimų sudarė neteisėtas valstybės sienos perėjimas neteisėtos migracijos tikslu, 27 proc. atvejų valstybės siena pažeista neatsargiai pramogaujant ar žvejojant pasienio vandenyse.

Rūkalų kontrabanda išlieka intensyvi – kontrabandos atvejų skaičius išaugo 13,4 proc. (2023 m. nustatyta 593, o per atitinkamą 2022 metų laikotarpį – 529 neteisėto tabako produkcijos gabenimo atvejai), tačiau sulaikyta beveik 42 proc. mažiau cigarečių negu 2022 m. (2023 m. sulaikyta daugiau nei 2,5 mln., o per 2022 m. daugiau nei 4,3 mln. pakelių). Tai sietina su sumažėjusia rūkalų kontrabanda geležinkeliais.

Užkardytos žalos valstybei dydis (privaloma sumokėti mokesčių suma) – beveik 9,2 mln. Eur (2022 m. beveik 14,7 mln. Eur), sulaikytų tabako gaminių vertė – per 10,3 mln. Eur (2022 m. – per 16,1 mln. Eur).

Dažnėja kontrabandos gabenimas oru naudojantis bepilotėmis skraidymo priemonėmis – nustatyta 115 atvejų (2022 m. – 49), kai jomis buvo gabenamos cigaretės. Mažėja rūkalų gabenimo pasienio vandenimis suformuojant plaustus ir pritvirtinant GPS įrangą atvejų – per metus nustatyti 49 cigarečių transportavimo tokiu keliui atvejai (2022 m. – 75), sulaikyta per 48 tūkst. pakelių cigarečių (2022 m. – 142 tūkst. pakelių).

Siekiant suvaldyti kontrabandą oru, būtina toliau plėsti techninių priemonių, skirtų bepiločiams orlaiviams deaktyvuoti, arsenalą.

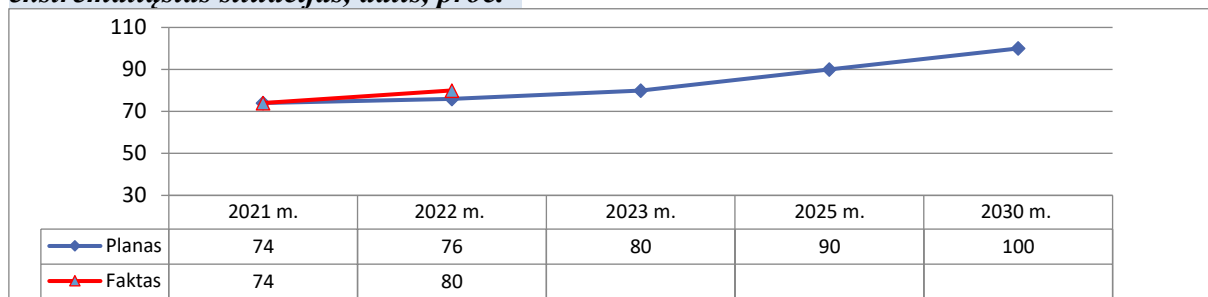
Nuoseklus kompleksinių priemonių taikymas stiprinant valstybės sienos su Baltarusija apsaugą pažeidėjams tampa priežastimi ieškoti kitų būdų patenkinti nelegalios rinkos poreikius – šiemet aptiktas nelegalus cigarečių „fabrikėlis“, kuriame išimta beveik 0,5 mln. pakelių falsifikuotų cigarečių ir daugiau nei 3,4 tūkst. tonų tabako žaliavos.

E-07-013-11-01-01	Visuomenės pasitikėjimas Valstybės sienos apsaugos tarnyba, ne mažiau kaip, proc.					72	75	75	74	99		
07-013-11-02	Užtikrinti nusikalstamų veikų atskleidimą ir ištyrimą	15 012,6	15 012,6	100								
R-07-013-11-02-01	Atlikus rezultatyvius kriminalinės žvalgybos tyrimus užbaigtų bylų dalis, ne mažiau kaip, proc.					90,6	88	87	88,2	101,4		
R-07-013-11-02-02	Valstybės sienos apsaugos tarnybos ištirtų sunkių ir labai sunkių nusikaltimų dalis, ne mažiau kaip, proc.					98	84	80	110	137		
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso		137 138,8	136 986,3	99,9								
iš jo:		136 911,2	136 911,2	100,0								
1.1. valstybės biudžeto lėšos												
1.2. bendrojo finansavimo lėšos												
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos												
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos		227,6	75,1	33,0								
2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)		3180	3 172,9	99,8								

Vykdydama programą – *Valstybės sienos apsauga (07-013)*, tarnyba įgyvendino šiuos uždavinius:

Pažangos uždavinys (kodas 07-013-10-04): „Užtikrinti efektyvų krizių nacionalinio saugumo srityje ir ekstremaliųjų situacijų valdymą bei jų prevenciją“.

1 paveikslas. „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, pasirengusių reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, dalis, proc.“

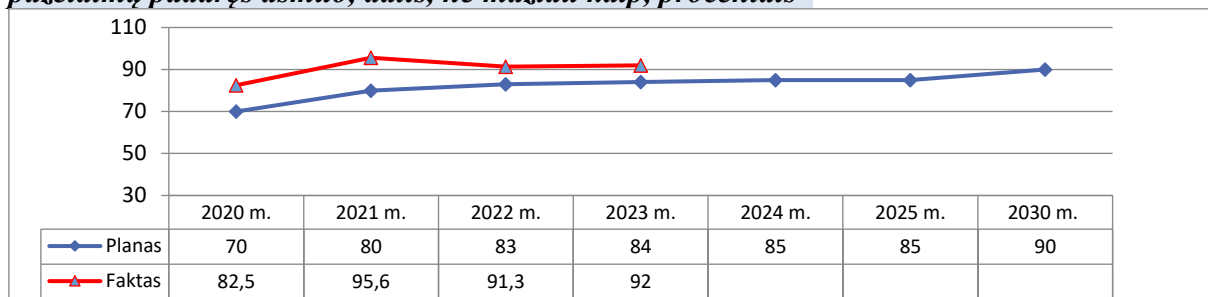
Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos duomenys

Tarnyba prisidėjo prie šio poveikio rodiklio reikšmės pasiekimo, įgyvendindama NPP numatyto pažangos uždavinio 10.4. „Užtikrinti efektyvų krizių nacionalinio saugumo srityje ir ekstremaliųjų situacijų valdymą bei jų prevenciją“ pažangos priemonę „Stiprinti pasirengimą valdyti krizes ir ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius“. 2023 m. rugsėjo 7 d. tarnyba pasirašė sutartis su „Airbus Helicopters Deutschland GmbH Company“ dėl dviejų sraigtasparnių, pritaikytų radiacinei žvalgybai iš oro (43 mln. Eur pažangos priemonės lėšų), įsigijimo. 2023 m. lapkričio 13 d. pasirašyta sutartis su UAB „Tukada“ dėl 3 mobilių vadaviečių įsigijimo (750 tūkst. Eur pažangos priemonės lėšų). 2023 m. įsigyta viena vadavietė.

Tarnybai įsigijus pritaikytus radiacinei žvalgybai sraigtasparnius bei mobilies vadavietes bus sustiprintas VSAT pasirengimas valdyti ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius, t. y. tarnyba bus pasirengusi atlikti radiacinę žvalgybą iš oro bei efektyviai ir saugiai vykdyti valstybės sienos apsaugą radioaktyviosios taršos atveju.

Pažangos uždavinys (kodas 07-018-10-06): „Padidinti ES išorės sienos kontrolės veiksmingumą ir sustiprinti neteisėtos migracijos prevenciją ir kontrolę“.

2 paveikslas. „Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimų², kai nustatytas pažeidimą padaręs asmuo, dalis, ne mažiau kaip, procentais“

Duomenų šaltinis: Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Rodiklis pasiektas ir viršytas. Tarnyba 2023 m. planavo išaiškinti 84 proc. visų valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimų, išaiškino 92 proc. (2022 m. – 91,3 proc.).

Šio rodiklio pasiekiamumui bei jo viršijimui įtakos turėjo šie veiksniai:

² Valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimu laikomas neteisėtas asmens ar asmenų grupės valstybės sienos perėjimas, t. y. valstybės sienos kirtimas ne per pasienio kontrolės punktus.

- siekiant suvaldyti 2021 m. prasidėjusį neteisėtą migrantų antplūdį iš Baltarusijos, 2023 metais buvo tęsiamos priemonės stiprinant valstybės sienos apsaugą. Sienos stebėjimo sistemų operatoriaus funkcijoms vykdyti papildomai įsteigta 80 pareigybių (civiliai darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis), be to, dėl besitęsiančios instrumentalizuotos migracijos krizės ir karinių veiksmų Ukrainoje 2023 metais buvo uždaryti dauguma PKP prie išorės sienos su Baltarusija ir RF. Šie priimti sprendimai leido operatoriaus funkcijas vykdančius pareigūnus ir dirbusius PKP pareigūnus nukreipti vykdyti tarnybą prie valstybės sienos, taip padidinant patrulių skaičių ir reagavimo galimybes į valstybės sienos pažeidimus bei pažeidimų užkardymą;

- 2023 m. pirmą ketvirtį prie valstybės sienos su Baltarusija baigti įgyvendinti paskutiniai sienos stebėjimo sistemų diegimo projektai Tverečiaus (52,45 km ilgio ruože) ir Puškų (53,98 km ilgio ruože) pasienio užkardose (toliau – PU). Įgyvendinus minėtus projektus visa ES išorės siena (Lietuvos dalis) sausumoje, pasienio vandenyse ir jūros siena stebima (sudaryta galimybė stebėti sienos stebėjimo sistemomis, dėl to sudarytos geresnės reagavimo į situaciją ir informuotumo apie padėtį ties valstybės siena galimybės.

Tarnyba, įgyvendindama šį NPP pažangos uždavinį, vykdė projektus, finansuojamus 2021–2027 m. Sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės, įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą, 2021–2027 m. programos (toliau – SVVP) lėšomis: Lėšos eurais

Projekto pavadinimas	Projektui skirta lėšų	Panaudota / gauta lėšų iki 2022 m. gruodžio 31 d.	Panaudota / gauta lėšų 2023 m.
Sienos stebėjimo sistemų diegimas (A. Barausko PU, Kapčiamiesčio PU, Kabelių PU, Adutiškio PU, Tverečiaus PU, Puškų PU)	40 015 593,99	0,00	39 990 917,72
Dokumentų tikrinimui ir tyrimui pasienio kontrolės punkтамs skirta įranga, I etapas	1 516 557,38	0,00	0,00
VSAT transporto priemonių įsigijimas	4 496 243,83	0,00	0,00
VSAT ginklų saugyklų signalizacijos sistemos atnaujinimas	499 970,68	0,00	0,00
Transporto priemonių įsigijimas	2 333 333,34	0,00	0,00
STS transporto priemonių įsigijimas, I etapas	175 000,00	0,00	40 705,82
Sienos stebėjimo ir kontrolės techninių priemonių įsigijimas	3 710 000,00	0,00	483 032,00
Bepiločių skraidyklių įsigijimas	5 380 000,00	0,00	0,00
Transporto priemonių, aprūpintų šiluminio matymo įranga, įsigijimas	3 300 000,00	0,00	0,00
Kinologijos pajėgumų stiprinimas, I etapas	239,441.92	0,00	13 854,50
Kopgalio krantinės rekonstrukcija	4177908,00	84 700,00	266 115,30
Specializuoti ir aukštesnio lygio sienos apsaugos pareigūnų mokymai, I etapas	512 000,00	0,00	19 044,08
STS darbuotojų mokymas, I etapas Specializuoti ir aukštesnio	37 880, 31	0,00	1826,77

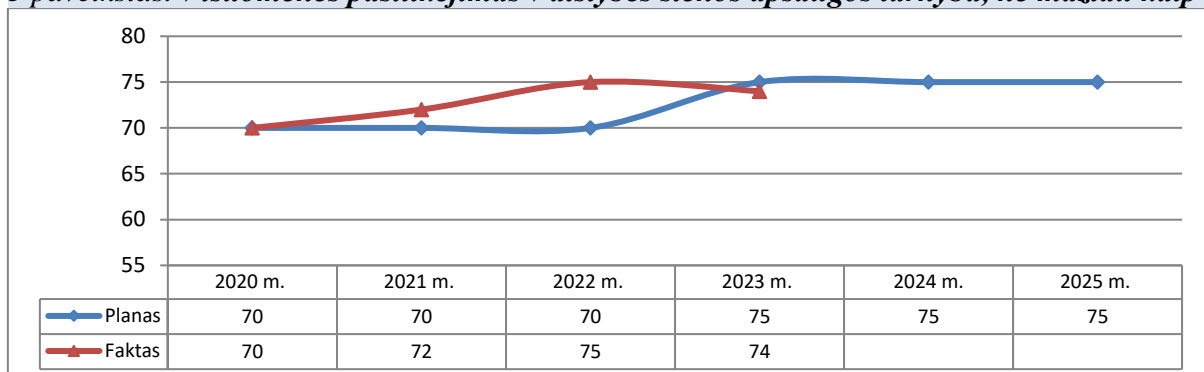
lygio sienos apsaugos pareigūnų mokymai, I etapas			
STS techninės ir programinės įrangos atnaujinimas	297 233,30	0,00	0,00
Pasienio patrulio tako remonto darbai	10 000 000,00	0,00	3 965 364,64
Papildomos VSAT veiklos sąnaudos 2021–2023 m.	27 650 000,00	16 669 801,35	962 898,65

2023 m. vykdytas projektas „Pasienio patrulio tako remonto darbai“. Įgyvendinant šį projektą planuojama suremontuoti apie 107 km blogiausios būklės pasienio patrulio tako prie valstybės sienos su Baltarusija ir pagerinti reagavimą į valstybės sienos ir kitus pažeidimus, sulaikyti pažeidimus padariusius asmenis. Per 2023 m. suremontuota apie 88 km. pasienio patrulio tako, panaudota 3 965 tūkst. Eur projektui skirtų lėšų (iš viso projektui skirta 10 000 tūkst. Eur).

Pradėti vykdyti ir kiti projektai – parengti projektų įgyvendinimo planai, pasirašytos finansavimo sutartys, vykdomi viešieji pirkimai.

Pirmas veiklos uždavinys (kodas 07-013-11-01): užtikrinti valstybės sienos stebėjimą ir patikrinimus kertant sieną bei migracijos procesų kontrolę.

3 paveikslas. Visuomenės pasitikėjimas Valstybės sienos apsaugos tarnyba, ne mažiau kaip (proc.)

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu atliktos reprezentatyvios Lietuvos gyventojų apklausos duomenys

Rodiklis nepasiektas. Gyventojų apklausos duomenimis, 2023 m. tarnyba pasitikėjo 74 proc. apklaustųjų (planuota reikšmė – 75 proc.). Nepaisant to, pasitikėjimas VSAT išlieka aukštame lygyje, tai lemia geri tarnybos veiklos rezultatai, ypač pastarųjų metų, kai tarnybos ir kitų bendradarbiaujančių institucijų sutelktomis pastangomis pavyko suvaldyti neteisėtos migracijos krizę ir užkardyti organizuotą hibridinę ataką iš Baltarusijos.

2023 m. Lietuvoje buvo stebimas sumažėjęs neteisėtos migracijos „spaudimas“ iš Baltarusijos. Vadovaujantis NP nutarimu, kuris galiojo iki gegužės 2 d., o nuo gegužės 3 d. – LRV nutarimu, į Lietuvą neįleisti 2643 užsieniečiai, t. y. daugiau nei 4 kartus mažiau nei 2022 m. (11 211).

Ataskaitiniu laikotarpiu 50,5 proc. (nuo 275 iki 136) sumažėjo valstybės sienos pažeidimų ir 60,4 proc. (nuo 280 iki 111) sumažėjo valstybės sienos pažeidėjų skaičius.

Pažeidimų skaičiaus mažėjimui įtakos turėjo 2022 m. įrengtas fizinis barjeras ir 2023 m. pabaigtos diegti sienos stebėjimo sistemos bei su tuo susiję VSAT padalinių reagavimo gebėjimai ir galimybės.

Prie valstybės sienos su RF net 95 proc. įvykusių valstybės sienos pažeidimų buvo dėl neatsargumo (plaukiojant, pramogaujant ir pan.).

2023 m. pirmąjį ketvirtį prie valstybės sienos su Baltarusija baigti įgyvendinti paskutiniai naujų sienos stebėjimo sistemų diegimo projektai Tverėčiaus (52,45 km ilgio ruože) ir Puškų (53,98 km ilgio ruože) PU. Įgyvendinus minėtus projektus visa ES išorės siena (Lietuvos dalis) sausumoje, pasienio vandenyse ir jūros siena stebima (sudaryta galimybė stebėti) sienos stebėjimo sistemomis.

Visame ES išorės valstybės sienos ruože įdiegtos stebėjimo sistemos ir pažeidžiamiausiose vietose įrengtas fizinis barjeras apsunkino neteisėtą migrantų patekimą į Lietuvą, todėl 2023 m. šie dažniau rinkosi patekti į ES per valstybės sieną su Latvija.

2023 m. Lietuvos valstybės sienos su Baltarusija ruože pradėti pasienio patrulio tako, einančio šalia fizinio barjero ir kontrolinės pėdsakų juostos, remonto darbai, kurių metu planuojama atnaujinti 107 km pasienio patrulio tako, leisiančio užtikrinti operatyvesnį pareigūnų reagavimą į sienos valstybės sienos pažeidimus ir fizinio barjero gadinimo atvejus (per 2023 m. užfiksuota 90 tyčinio fizinio barjero gadinimo atvejų (2022 m. – 467)).

Asmenų, kirtusių valstybės sieną per PKP, skaičius mažėjo jau trečius metus iš eilės ir, palyginti su priešpandeminiu laikotarpiu (2019 m.), sumažėjo 37 proc. Mažam valstybės sieną kertančių asmenų srautui turėjo įtakos dėl migrantų antplūdžio sustabdyta 18 PKP veikla bei ribojimai, kurie nustatyti RF ir Baltarusijos piliečiams dėl karinės agresijos prieš Ukrainą.

Dalyvauta FRONTEX koordinuojamose tarptautinėse operacijose, skirtose masiniam užsieniečių antplūdžiui prie ES išorės sienų ir ES viduje suvaldyti. Ataskaitiniu laikotarpiu iš viso 139 VSAT pareigūnai buvo išsiųsti dalyvauti FRONTEX koordinuojamose bendrose operacijose, (Graikijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Serbijoje, Albanijoje, Moldovoje, Sakartvele, Juodkalnijoje, Prancūzijoje, Slovakijoje, Italijoje, Suomijoje, Kipre, Ispanijoje). VSAT greitaigis kateris „Boomeranger 021 C1100 C“ su įgula dalyvavo bendrojoje operacijoje „Themis 2023“ Italijoje, Sirakūzuose. VSAT sraigtašparnis EC135 su įgula dalyvavo bendrojoje operacijoje „Poseidon 2023“ Graikijoje, Lesbo saloje.

Organizuoti 166 kvalifikacijos tobulinimo renginiai, iš jų 121 vyko nuotoliniu būdu. Organizuoti 2 FRONTEX renginiai, Pasieniečių mokyklą baigė ir pasieniečio kvalifikaciją įgijo 115 pirminio profesinio mokymo kursantų, Pasieniečio įvadinio mokymo kursus baigė 13 kursantų. Jie buvo įdarbinti VSAT padaliniuose.

Panaudojus valstybės biudžeto ir ES lėšas nuosekliai augo pareigūnų aprūpinimo pagal nustatytus standartus dalis, 2023 m. ji padidėjo iki 72 proc. (planas – 73 proc.).

2023 m. iš valstybės biudžeto pareigūnams aprūpinti pagal patvirtintus standartus buvo skirta 9 682 tūkst. Eur.

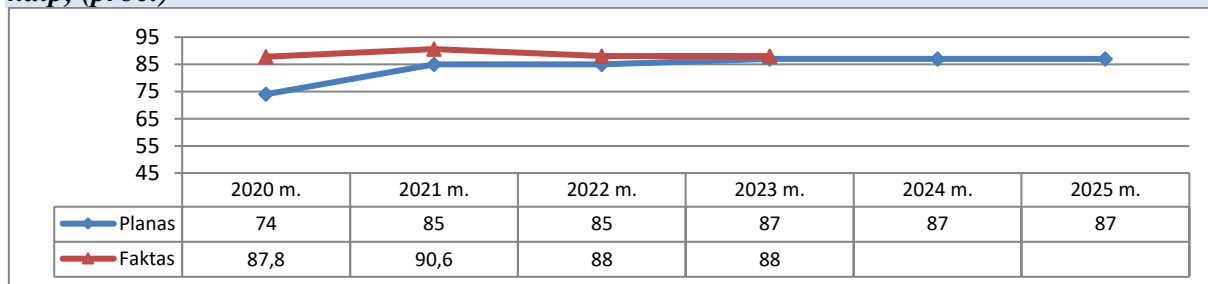
Įsigyta ginkluotės, individualių apsaugos priemonių, ekipuotės bei specialiųjų priemonių, kompiuterinės ir ryšio technikos, tarnybinės uniformos.

Tarnybos pareigūnų darbo užmokestis nuosekliai auga. 2023 m. tarnybos asignavimai darbo užmokesčiui padidėjo 4,7 proc. Šios papildomos lėšos sudarė galimybę vidutiniškai 7,8 proc. padidinti pareigūnų darbo užmokestį. 2023 m. vidutinis pareigūnų darbo užmokestis nuo 1144 Eur (2022 m.) padidėjo iki 1234 Eur.

2023 metais VSAT taip pat buvo priimti nauji sprendimai tobulinti organizacijos struktūrą, kurių svarbiausias – atkurta Pakrančių apsaugos pasienio rinktinė.

Antras veiklos uždavinys (kodas 07-013-11-02): užtikrinti nusikalstamų veikų atskleidimą ir ištyrimą.

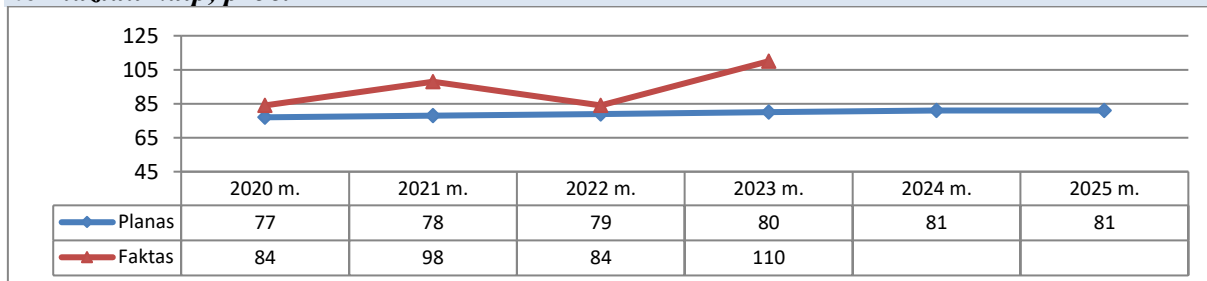
4 paveikslas. Atlikus rezultatyvius kriminalinės žvalgybos tyrimus, užbaigtų bylų dalis, ne mažiau kaip, (proc.)

Duomenų šaltinis: Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Rodiklis pasiektas ir viršytas. Vykdant kriminalinę žvalgybą ir atliekant kriminalinės žvalgybos tyrimus rezultatyviais kriminalinės žvalgybos tyrimais užbaigtų bylų dalis 2023 m. sudarė 88 proc. (planas – 87 proc.). Keletą metų pavyksta išlaikyti aukštą kriminalinės žvalgybos tyrimų rezultatyvumą, kurį lemia diegiami efektyvūs tyrimo algoritmai, plėtojama analitinė veikla, techniniai ir kiti kriminalinės žvalgybos pajėgumai.

5 paveikslas. Valstybės sienos apsaugos tarnybos ištirtų sunkių ir labai sunkių nusikaltimų dalis, ne mažiau kaip, proc.

Duomenų šaltinis: Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Rodiklis pasiektas ir viršytas. Rodiklio reikšmės viršijimą lėmė sėkmingas įtariamųjų sulaikymas įvykio vietoje, ypač ikiteisminiuose tyrimuose dėl neteisėto žmonių gabenimo per valstybės sieną (LR BK 292 str. 2 d.), taip pat papildomų nusikalstamų veikų nustatymas ir išaiškinimas dėl padarytų sunkių nusikalstamų bei supaprastinto proceso (LR BPK 426 str. teismo baudžiamojo įsakymo) taikymas.

Be to, 2023 m. baigtos tirti sunkios nusikalstamos veikos, dėl kurių ikiteisminiai tyrimai buvo pradėti iki ataskaitinio laikotarpio, tačiau ataskaitiniu laikotarpiu (2023 m.) buvo priimti procesiniai sprendimai juos perduoti teismams.

2023 metais nustatytų kontrabandos ir neteisėto disponavimo akcizinėmis prekėmis atvejų skaičius išaugo 12 proc. Ataskaitiniu laikotarpiu nustatyti 600, o per atitinkamą 2022 metų laikotarpį – 531 neteisėto tabako produkcijos gabenimo atvejų.

Dažniausia kontrabandinė prekė – baltarusiški rūkalai. Beveik 95 proc. tarnybos pareigūnų sulaikytų kontrabanda atgabentų cigarečių pateko tiesiai iš Baltarusijos, nedidelė dalis iš Latvijos, RF. Dauguma kontrabandinių rūkalų pažymėti Baltarusijos akcizo ženklais. Dažniausiai gabenama Gardino tabako fabriko „Neman“ produkcija: „Fest“, NZ, „Minsk“ cigaretės.

Stebime tabako gaminių kontrabandos intensyvėjimą – analizuojamu laikotarpiu nustatyti 593, o per atitinkamą 2022 m. laikotarpį – 529 neteisėto tabako produkcijos gabenimo atvejai. Tarnybos pareigūnai sulaikė 2 549 445 pakelius rūkalų, tačiau sulaikyta beveik 42 proc. mažiau cigarečių negu 2022 m. (daugiau nei 4,3 mln. pakelių). Tai lėmė sumažėjusi rūkalų kontrabanda geležinkeliais.

Lietuvos geografinė padėtis patogi cigarečių tranzitui į Vakarus – 39 proc. sulaikytų tabako gaminių buvo skirti Europos rinkai.

Keletą pastarųjų metų tarnybos sulaikyta cigarečių kontrabanda didžiąja dalimi patekdavo per PKP, šiemet tendencija išlieka, tačiau stebimas ir kontrabandos per žalią sieną intensyvėjimas. Šių rūkalų dalis bendrame kiekyje nėra didelė, nes gabenami smulkesni kroviniai – mastas nedidėja. Pokytį lėmė efektyvios priemonės, skirtos geležinkeliu gabenamai rūkalų kontrabandai suvaldyti bei dėl visame pasienyje su Baltarusija įrengtų stebėjimo sistemų pagerėjusi kontrabandos per žalią sieną detekcija ir pajėgų reagavimas.

Užkardytos žalos valstybei dydis (privaloma sumokėti mokesčių suma) – beveik 9,2 mln. Eur (2022 m. – beveik 14,7 mln. Eur; 2021 m. – per 8,9 mln. Eur). Sulaikytų tabako gaminių vertė – per 10,3 mln. Eur (2022 m. – per 16,1 mln. Eur, 2021 m. – per 7,9 mln. Eur).

Ataskaitiniu laikotarpiu beveik 68 proc. visų tabako gaminių sulaikyta pagal kriminalinės žvalgybos informaciją bei vykdant ikiteisminio tyrimo veiksmus.

2023 m. iš 134 pradėtų ikiteisminių tyrimų pagal LR BK 292 str. „Neteisėtas žmonių gabenimas per valstybės sieną“ 121 tyrimas (daugiau nei 90 proc.) buvo susijęs su užsieniečių neteisėtu gabenimu iš Latvijos (palyginimui, 2022 m. iš 168 tyrimų tik 8 tyrimai (arba vos 5 proc. visų tyrimų) buvo siejami su neteisėtu užsieniečių gabenimu iš Latvijos).

Atsiradus didesnei paklausai iš Latvijos tranzitu per Lietuvą patekti link užsieniečių tikslo valstybių, prisitaikė ir tokias „paslaugas“ teikiantys asmenys / nusikalstamos grupuotės. Todėl 2023 m. dažniausiai naudotu *modus operandi* tarp organizuotos neteisėtos migracijos dalyvių buvo neteisėto antrinio judėjimo iš Latvijos per Lietuvą užtikrinimas.

2023 m. 11 pareigūnų pareikšti įtarimai už padarytas nusikalstamas veikas (1 už padarytą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, 10 – už nekorupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas).

Ataskaitiniu laikotarpiu VSAT vidutinė nusikalstamų veikų tyrimo trukmė trumpėjo ir siekė 66 kalendorines dienas (planuota reikšmė 111 kalendorinių dienų) dėl padidėjusios nusikalstamų veikų, ištirtų ekonomiškėsiu procesu (ypač ikiteisminiuose tyrimuose dėl disponavimo suklastotu dokumentu pagal LR BK 300 str.), dalies, kuri 2023 m. nuo visų ištirtų nusikalstamų veikų sudarė 67 proc.

Iš viso per 2023 m. VSAT buvo pradėti 609 ikiteisminiai tyrimai (2022 m. – 762), užregistruotos 708 nusikalstamos veikos (2022 m. – 846).

Užsieniečių registracijos centre (toliau – URC) apgyvendinta 1010 užsieniečių, palyginti su atitinkamu 2022 m. laikotarpiu apgyvendintų užsieniečių skaičius padidėjo 42 proc., tai sietina su antrinės migracijos per Lietuvą iš Latvijos augimu.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo įvykdyti 66 sprendimai dėl užsieniečių išsiuntimo (36 užsieniečiai palydėti iki kilmės (ar tranzito) valstybės, iš jų 7 – dalyvaujant bendrose grąžinimo operacijose, koordinuotose FRONTEX) bei 49 grąžinimo sprendimai. Įvykdyti 24 užsieniečių perdavimai kitoms ES valstybėms narėms, atsakingoms už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą. Išskirtinai išaugo užsieniečių, perduotų Latvijai, skaičius – iš viso 559. Vidutinė užsieniečių sulaikymo URC trukmė – 15,4 paros. Palyginti su 2022 m. tuo pačiu laikotarpiu, įvykdytų sprendimų skaičius sumažėjo 72 proc., šio sumažėjimo priežastis – taikomos priemonės prie valstybės sienos su Baltarusija, antrinės migracijos iš Latvijos skaičiaus augimas.

II SKIRSNIS STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PROGRAMOS „VALSTYBĖS SIENOS APSAUGA“ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

4 lentelė.

Priemonės, rezultato / produkto stebėsenos rodiklio kodas	Priemonės / stebėsenos rodiklio pavadinimas			
07-013-11-01-01 (TP)	Priemonė: Organizuoti ir vykdyti sienos kontrolę ir patikrinimus kertant sieną bei nelegalios migracijos procesų kontrolę			
R-07-013-11-01-01-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Atsisakymų leisti atvykti į LR pagal Šengeno sienų kodekso V priedo priežastis „A“, „C“ ir „H“ dalis nuo bendro atsisakymų leisti atvykti skaičiaus, ne daugiau kaip, proc.	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
		30	26	113

Rodiklio reikšmės viršijimą lėmė dėl karinės agresijos prieš Ukrainą įvestų ribojamųjų priemonių taikymas RF ir Baltarusijos piliečiams bei efektyviai vykdomas užsieniečių atvykimo sąlygų patikrinimas.

Ataskaitiniu laikotarpiu valstybės siena buvo saugoma sustiprintu režimu, taikomas prevencinių saugumo priemonių planas „Filtrai - C“, valstybės sienos apsaugai, esant būtinumui, buvo galimybė pasitelkti papildomas pajėgas iš Lietuvos kariuomenės (Krašto apsaugos savanorių pajėgos).

Pažymėtina, kad iki 2023 m. gegužės 2 d. vadovaujantis NP nutarimu, o nuo 2023 m. gegužės 3 d. – LRV nutarimu, užsieniečiai, ketinantys kirsti ar kirtę ES išorės sieną tam nenustatytoje vietoje arba tam nustatytoje vietoje, tačiau pažeidę valstybės sienos kirtimo tvarką ir esantys Lietuvos Respublikos pasienio ruože, į Lietuvos Respublikos teritoriją buvo neįleidžiami, išskyrus Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme nustatytus atvejus.

Priemonės dalies – Organizuoti ir vykdyti sienos kontrolę, rezultatai aprašyti ataskaitos I skyriuje ir II skyriaus pirmame skirsnyje.

Atliekant patikrinimus kertant sieną, užtikrinant valstybės sienos kirtimo tvarką visuose PKP buvo patikrinta 7425 tūkst. asmenų, 2005 tūkst. kelių transporto priemonių, 16 021 traukinys, 10 584 lėktuvai, 7 013 laivų. Vykdamas patikrinimus kertant valstybės sieną, ypatingą dėmesį pasieniečiai skyrė trečiųjų šalių piliečių atvykimo į ES teritoriją sąlygų pagal Šengeno sienų kodeksą patikrinimui. VSAT pareigūnai vykdė sugriežtintą atvykstančių RF piliečių patikrinimą PKP, kad į Lietuvos Respublikos teritoriją patektų tik Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugsėjo 14 d. nutarime Nr. 937 nustatytus kriterijus atitinkantys RF piliečiai. Vadovaujantis 2023 m. balandžio 20 d. Lietuvos Respublikos ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 nuostatomis, nuo 2023 m. gegužės 3 d. RF piliečiams buvo taikomas individualus papildomas išsamus patikrinimas dėl jų atvykimo keliamos grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, viešajai tvarkai, viešajai politikai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams.

Per ataskaitinį laikotarpį PKP buvo nustatytas 601 valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimas, 2324 užsieniečių vykimo, buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių ir 4898 kelių eismo taisyklių bei kitų administracinių nusižengimų atvejai. Per ataskaitinį laikotarpį PKP į šalį buvo atsisakyta įleisti 4275 trečiųjų šalių piliečius, iš jų pagal Šengeno sienų kodekso V priedo priežastis „A“, „C“ ir „H“ atsisakyta leisti atvykti 1132 (26 proc. nuo bendro atsisakymų leisti atvykti skaičiaus) atvejais.

07-013-11-01-02 (TP)	Priemonė: Rengti pareigūnus pagal pirminio profesinio rengimo programą, organizuoti ir vykdyti mokymo renginius Pasieniečių mokykloje			
R-07-013-11-01-02-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Pasieniečio kvalifikaciją įgijusių Pasieniečių mokyklos kursantų, ne mažiau kaip, skaičius	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
	119	115	97	

Nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. birželio 29 d. Pasieniečių mokyklą baigė 115 pirminio profesinio mokymo kursantų. 5 kursantai buvo išbraukti iš kursantų sąrašų (1 – paties prašymu ir 4 – dėl nepažangumo).

Ataskaitiniu laikotarpiu Pasieniečių mokykla organizavo 166 kvalifikacijos tobulinimo renginius, iš jų 121 vyko nuotoliniu būdu. Kvalifikaciją kėlė 6744 asmenys, organizuoti 2 FRONTX renginiai.

2023 m. rugpjūčio mėnesį Pasieniečių mokykloje buvo organizuota atranka į pirminį profesinį mokymą bei įvadinius kursus. Į pirminį profesinį mokymą buvo atrinkta ir priimta 120 kursantų. Į įvadinius kursus buvo priimta 13 kursantų.

07-013-11-01-03 (TP)	Priemonė: Organizuoti ir vykdyti valstybės sienos apsaugos tarnybos struktūrinių padalinių materialinį aprūpinimą ir užtikrinti infrastruktūros išlaikymą			
R-07-013-11-01-03-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Įgyvendinta priemonės veiklų per nustatytus terminus, ne mažiau kaip, proc.	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
		100	100	100
2023 m. tarnybos padaliniai, atsižvelgiant į skirtą finansavimą, buvo aprūpinti priemonėmis, skirtomis tarnybos ir darbo užtikrinimui. Vykdyta transporto priemonių parko, pastatų priežiūra ir remontas, užtikrintas informacinių technologijų priemonių, ryšio priemonių ir telekomunikacinių tinklų veikimas ir atnaujinimas.				
07-013-11-01-04 (TP)	Priemonė: Aprūpinti pareigūnus ginkluote ir specialiomis priemonėmis (įranga), tarnybine uniforma, informacinių technologijų ir ryšių priemonėmis bei transporto priemonėmis pagal nustatytus standartus			
R-07-013-11-01-04-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų, aprūpintų pagal nustatytus standartus, dalis, ne mažiau kaip, proc. (kaupiamasis rodiklis)	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
		73	72	99
2023 m. tarnybos pareigūnams aprūpinti pagal nustatytus standartus skirta ir panaudota 9 682 tūkst. Eur. Pareigūnų aprūpinimo pagal nustatytus standartus dalis pasiekė 72 proc. Įsigyta NATO standartus atitinkančios ginkluotės, individualių apsaugos priemonių, ekipuotės bei specialiųjų priemonių, kompiuterinės ir ryšio technikos, tarnybinės uniformos.				
07-013-11-01-05 (TP)	Priemonė: Remontuoti pasienio vietinės reikšmės kelius			
R-07-013-11-01-05-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Suremontuota pasienio vietinės reikšmės kelių, ne mažiau kaip, km.	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
		10	11,1	111
Pasienio vietinės reikšmės keliams remontuoti 2023 m. buvo skirta 603 tūkst. Eur. VSAT vado įsakymu minėtos lėšos paskirstytos Vilniaus, Varėnos ir Pagėgių pasienio rinktinėms. Darbai atlikti, suremontuoti 5 objektai (pasienio keliai, jų ruožai), bendras suremontuotų vietinės reikšmės pasienio kelių ilgis – 11,1 km. Panaudojus skirtus asignavimus pavyko suremontuoti 1,1 km daugiau kelių nei planuota.				
07-013-11-01-06 (TP)	Priemonė: Informacinių sistemų sąveikumo reglamentų įgyvendinimas			
P-07-013-11-01-06-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Įgyvendinta projekto veiklų dalis, ne	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas

	mažiau kaip, proc. (kaupiamasis rodiklis)	100	0	0
Dėl Atvykimo–išvykimo (AIS) ir Europos kelionių informacijos ir leidimų (ETIAS) sistemų veiklos pradžios atidėjimo, Informacinių sistemų sąveikumo reglamento įgyvendinimas nukeliamas į 2025 metus. Atsižvelgiant į tai, šiai priemonei skirti asignavimai (210 tūkst. Eur) buvo perskirstyti priemonei „Aprūpinti pareigūnus ginkluote ir specialiomis priemonėmis (įranga), tarnybine uniforma, informacinių technologijų ir ryšių priemonėmis bei transporto priemonėmis pagal nustatytus standartus“.				
07-013-11-01-07 (TI)	Priemonė: Valstybės sienos apsaugai reikalingos infrastruktūros kūrimas ir rekonstravimas prie valstybės sienos su Rusijos Federacija, Baltarusijos Respublika, Latvijos Respublika ir Lenkijos Respublika			
P-07-013-11-01-07-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Įgyvendinta projekto veiklų dalis, ne mažiau kaip, proc. (kaupiamasis rodiklis)	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
		100	100	100
<p>2023 m. atlikti valstybės sienos apsaugai reikalingos infrastruktūros kūrimo ir rekonstravimo darbai prie valstybės sienos su RF, Baltarusijos Respublika, Latvijos Respublika ir Lenkijos Respublika.</p> <p>Suremontuoti ir sustiprinti Pagėgių pasienio rinktinės (toliau – PR) Vištyčio pasienio užkardos (toliau – PU), Varėnos PR G. Žagunio PU ir Purvėnų PU saugomose valstybės sienos ruožuose Lieponos, Drukupės, Versekėlės upių krantai, įrengtos prieplaukos Varėnos PR Tribonių PU Jurgelionių tvenkinyje, Purvėnų PU Purvėnų tvenkinyje.</p> <p>Atlikti pasienio patrulio tako remonto ir rekonstravimo darbai prie valstybės sienos su Baltarusija ir RF. Įrengti Valstybės sienos apsaugos zonos ribų ženklai-plūdurai: Vilniaus PR Puškų PU pasienio vandenyse Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje Drūkšių, Apvardų, Prūto, Gilūto ir Rauketos ežeruose.</p> <p>Valstybės sienos ženklams (pasienio stulpams) atnaujinti pagaminta 1900 komplektų stiklo plastikinių apvalkalų.</p> <p>Atlikti valstybės sienos su Latvijos Respublika juostos atnaujinimo darbai – 445,6 km. Projektas visa apimtimi įvykdytas, panaudota 935,0 tūkst. Eur.</p>				
07-013-11-01-08 (TI)	Priemonė: Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pastato Klaipėdoje, Gintaro g. 1, rekonstravimas pritaikant veiklos padalinių reikmėms			
P-07-013-11-01-08-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Įgyvendinta projekto veiklų per nustatytus terminus, ne mažiau kaip, proc. (kaupiamasis rodiklis)	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
		100	31	31
<p>2023 m. pabaigoje, atsižvelgiant į sutarties su tiekėju vertę, padidinta projekto vertė ir projekto įgyvendinimo terminas pratęstas iki 2024 m. pabaigos.</p> <p>2023 m. spalio mėn. pasirašyta sutartis su UAB „Infes“ dėl pastato rekonstrukcijos darbų, sutarties vertė 12 083 tūkst. Eur. Darbai vyksta pagal patvirtintą darbų vykdymo grafiką.</p> <p>Pratęsus projektą ir padidėjus sutarties darbų vertei nebuvo pasiektas priemonės</p>				

stebėsenos rodiklis.				
07-013-11-01-09 (TP)	Priemonė: Pagal VSAT kompetenciją vykdyti Valstybės institucijų ir savivaldybių pasirengimo galimai radiologinei ar branduolinei avarijai Baltarusijos atominėje elektrinėje priemonių planą			
P-07-013-11-01-09-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Užtikrintas pagal VSAT prie VRM kompetenciją Valstybės institucijų ir savivaldybių pasirengimo galimai radiologinei ar branduolinei avarijai Baltarusijos atominėje elektrinėje priemonių plano vykdymas, per nustatytus terminus	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
		Visiškai užtikrintas	Visiškai užtikrintas	100
Ataskaitiniu laikotarpiu vykdant Valstybės institucijų ir savivaldybių pasirengimo galimai radiologinei ar branduolinei avarijai Baltarusijos atominėje elektrinėje priemonių plano priemones įsigyta skaitmeninių dozimetų, dozės galios matuoklių – identifikatorių, specialiųjų apsaugos priemonių, pritaikytų orlaivių įgulų nariams. 442 pareigūnai apmokyti veikti ekstremaliosios situacijos atveju radioaktyviomis medžiagomis užterštoje teritorijoje.				
07-013-11-02-01 (TP)	Priemonė: Organizuoti ir vykdyti nusikalstamų veikų nustatytų vykdant valstybės sienos apsaugą, tyrimą, korupcijos atvejų prevenciją ir tyrimą			
R-07-013-11-02-01-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Vidutinė nusikalstamos veikos tyrimo trukmė VSAT prie VRM, ne daugiau kaip, kalendorinėmis dienomis	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
		111	66	168
R-07-013-11-02-01-02	Priemonės stebėsenos rodiklis: Per trejus metus VSAT prie VRM ištirtų nusikalstamų veikų dėl nusikalstamu būdu gauto turto įgijimo, realizavimo arba legalizavimo ir neteisėto praturtėjimo dalis, proc.	28	100	357
Dėl padidėjusios nusikalstamų veikų, ištirtų ekonomiškėsiu procesu, dalies (67 proc. nuo				

visų ištirtų nusikalstamų veikų) VSAT vidutinė nusikalstamų veikų tyrimo trukmė trumpėjo ir vidutiniškai siekė 66 kalendorines dienas.

Ištirtų nusikalstamų veikų dėl neteisėto praturtėjimo dalis 2023 m. siekė 100 proc.

2021–2023 m. buvo pradėtas vienas ikiteisminis tyrimas dėl neteisėto praturtėjimo pagal LR BK 189¹ str. ir registruotas vienas papildomas nusikalstamos veikos epizodas pagal LR BK 189¹ str. jau atliekamame viename ikiteisminiame tyrime (iš viso registruotos 2 nusikalstamos veikos). Šios nusikalstamos veikos buvo perduotos teismui.

Priemonės įgyvendinimas aprašytas ataskaitos II skyriaus pirmame skirsnyje.

07-013-11-02-02 (TP)	Priemonė: Vykdyti neteisėtai atvykusių į Lietuvos Respubliką ir pasiprašiusių pabėgėlio statuso užsieniečių laikiną apgyvendinimą, išlaikymą, priežiūrą ir išsiuntimą			
R-07-013-11-02-02-01	Priemonės stebėsenos rodiklis: Užtikrintas užsieniečių apgyvendinimas	<i>Siektina stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	<i>Faktinė stebėsenos rodiklio 2023 m. reikšmė</i>	Rodiklio įvykdymo procentas
	Užsieniečių registracijos centruose	Visiškai užtikrintas	Visiškai užtikrintas	100
<p>Per ataskaitinį laikotarpį į URC pristatyti užsieniečiai buvo apgyvendinti atsižvelgiant į jų teisinį statusą, užtikrintas užsieniečių maitinimas ir materialinis aprūpinimas pagal nustatytas normas. Užsieniečiams sudarytos sąlygos naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba, susisiekti ir susitikti su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro atstovais LR, Tarptautinės migracijos organizacijos ir Raudonojo Kryžiaus atstovais.</p> <p>Priemonės įgyvendinimas detalčiau aprašytas ataskaitos II skyriaus pirmame skirsnyje.</p>				

III SKYRIUS

SVARBIAUSI DARBAI (VEIKSMAI) ĮGYVENDINANT VIDAUS REIKALŲ MINISTRO VEIKLOS PRIORITETUS, VYKDANT LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANO MISIJAS (PRIORITETUS)

5 lentelė.

Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmo pavadinimas	Vykdyto pradžia	Įvykdymo data	Pateikiama informacija apie veiksmo įgyvendinimą ir nurodoma veiksmo įgyvendinimo būklė – ĮGYVENDINTA / VYKDOMA/ VĖLUOJAMA
1. 11-06-08. Sustiprinti ES išorės sienos apsaugą, tobulinant įvykių fiksavimo ir perdavimo į Europos sienų stebėjimo sistemą (EUROSUR) mechanizmą	2022 m. I ketv.	2024 m. III ketv.	<p>Įvykdyta.</p> <p>2022 m. rugpjūčio 23 d. pasirašyta sutartis dėl Nacionalinio koordinacinio centro informacinės sistemos (toliau – NKCIS) modernizavimo. Sutartis įvykdyta.</p> <p>Modernizuojant NKCIS, kuri naudojama įvykiams fiksuoti ir duomenims perduoti į EUROSUR, buvo patobulintos fiksuojamų įvykių ataskaitų formos, sukurtos papildomos įvykių ataskaitų formos ir paieškos langai, atnaujinti žemėlapiai, duomenų įvedimo formos papildytos naujais laukais.</p> <p>Įgyvendinus šį projektą užtikrintas</p>

Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmo pavadinimas	Vykdymo pradžia	Įvykdymo data	Pateikiama informacija apie veiksmo įgyvendinimą ir nurodoma veiksmo įgyvendinimo būklė – ĮGYVENDINTA / VYKDOMA/ VĒLUOJAMA
			greitesnis ir platesnis įvykių fiksavimas NKCIS bei duomenų perdavimas į EUROSUR.
2. 11-06-09. Aprūpinti statutinių įstaigų pareigūnus priemonėmis, būtinomis jų funkcijoms atlikti ir pareigūnų saugumui užtikrinti, pagal nustatytus ir įdiegtus standartus	2021 m. I ketv.	2024 m. III ketv.	<p>Iš dalies įvykdyta (vykdoma).</p> <p>2023 m. Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų, aprūpintų pagal nustatytus standartus, dalis pasiekė 72 proc.</p> <p>Per 2023 m. buvo įsigyta ginkluotės, individualių apsaugos priemonių, ekipuotės bei specialiųjų priemonių, kompiuterinės ir ryšio technikos, tarnybinės uniformos.</p>
3. 11-06-12. Didinti ES išorės sienos kontrolės veiksmingumą ir sustiprinti pažeidimų prevenciją, įdiegiant pažangias technines priemones	2021 m. I ketv.	2024 m. III ketv.	<p>Įvykdyta.</p> <p>2023 m. baigtos diegti sienos stebėjimo sistemos prie valstybės sienos su Baltarusijos Respublika: Vilniaus pasienio rinktinės Puškų pasienio užkardos veikimo teritorijoje (53,98 km ilgio ruože) ir Tverečiaus pasienio užkardos veikimo teritorijoje (52,45 km ilgio ruože).</p> <p>Šiuo metu sienos stebėjimo sistemomis stebima (sudaryta galimybė stebėti) 100 proc. ES išorės sienos (Lietuvos dalies) ilgio.</p>
4. 11-06-13. Sudaryti sąlygas Lietuvos Respublikos institucijoms, atsakingoms už visuomenės saugumą, sienų apsaugą ir migracijos valdymą, vizų išdavimą ir prieglobstį, turėti prieigą prie ES informacinių sistemų ir gauti visą jų funkcijoms atlikti reikalingą informaciją, diegiant modernius techninius sprendimus	2021 m. I ketv.	2024 m. II ketv.	<p>Iš dalies įvykdyta (vykdoma).</p> <p>Vykdomi projektai „Atvykimo ir išvykimo sistemos (AIS) reglamento įgyvendinimas“ ir „Europos kelionių informacijos ir leidimų (ETIAS) reglamento įgyvendinimas“, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės Strateginių projektų portfelio komisijoje 2020 m. balandžio 20 d.</p> <p><i>Vykiant projektą „Atvykimo–išvykimo sistemos (AIS) įgyvendinimas“</i> 2021 m. sausio 12 d. pasirašyta sutartis su UAB „ProIT“ dėl AIS sukūrimo / modernizavimo paslaugų įsigijimo. Sutartis su rangovu UAB „ProIT“ dėl Valstybės sienos apsaugos tarnybos informacinės sistemos (VSATIS) Atvykimo–išvykimo sistemos (AIS) posistemės sukūrimo ir diegimo paslaugų įsigijimo pratęsta iki 2024 m. balandžio 30 d.</p> <p>Nuo 2023 m. lapkričio 20 d.</p>

Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmo pavadinimas	Vykdymo pradžia	Įvykdymo data	Pateikiama informacija apie veiksmo įgyvendinimą ir nurodoma veiksmo įgyvendinimo būklė – ĮGYVENDINTA / VYKDOMA/ VĒLUOJAMA
			<p>pamažu visuose PKP pereita prie darbo su naujuoju VSATIS-AIS.</p> <p>2021 m. vasario 4 d. pasirašytos sutarties su UAB „ForIT“ dėl VSATIS AIS posistemės sukūrimo ir diegimo techninės priežiūros paslaugų įsigijimo įvykdymo terminas pratęstas iki 2024 m. balandžio 30 d.</p> <p>Europos Komisijos 2023 m. spalio 25 d. sprendimu Nr. 14722/23 dėl AIS veiklos pradžios AIS paleidimas numatomas 2024 m. rudenį.</p> <p>2023 m. gruodžio 20 d. su rangovu „IDEMIA Identity & Security France SAS“ pasirašytas galutinis paslaugų priėmimo–perdavimo aktas, sukurta techninė infrastruktūra, reikalinga AIS sistemai įgyvendinti..</p> <p>Pamažu visuose PKP pradeda naudoti I kontrolės linijos patikrinimų įranga, planuojama artimiausiu metu pradėti naudoti automatinės patikros vartai.</p> <p><i>Vykdamas projektą „Europos kelionių informacijos ir leidimų (ETIAS) reglamento įgyvendinimas“</i> buvo parengti ETIAS įgyvendinti reikalingų teisės aktų projektai; dalyvauta Europos Komisijos ir FRONTEX organizuojamuose ekspertų susitikimuose ETIAS reglamento įgyvendinimo klausimais; vykdyti VSAT pareigūnų nuotoliniai mokymai; atliekamas VSATIS ir AIS informacinėje sistemoje kuriamos ETIAS leidimų tikrinimo funkcionalumas; atliktas ETIAS nacionalinio stebėjimo sąrašo aplikacijos sukūrimo ir įdiegimo paslaugos pirkimas, pasirašyta ir vykdoma paslaugos sutartis; įsigyta ir paruošta naudoti vienodai nacionalinei sąsajai skirta įranga ir kuriama AIS sąsajai su ETIAS centrine sistema būtina įranga, skirta ETIAS ir nacionalinių tinklams integruoti Informatikos ir ryšių departamente prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.</p> <p>Vykdytas dokumentų derinimas – ETIAS leidimų išdavimo taisyklės, ETIAS</p>

Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmo pavadinimas	Vykdyto pradžia	Įvykdymo data	Pateikiama informacija apie veiksmo įgyvendinimą ir nurodoma veiksmo įgyvendinimo būklė – ĮGYVENDINTA / VYKDOMA/ VĒLUOJAMA
			<p>nacionalinės dalies saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės, ETIAS nenumatytų atvejų planas, ETIAS nacionalinės dalies veiklos tęstinumo valdymo planas, ETIAS nacionalinės dalies veiklos atkūrimo po ekstremalių įvykių planas.</p> <p>ETIAS paleidimas atidėtas dėl nukeltos AIS paleidimo datos bei ETIAS kūrimo vėlavimo ES mastu. Naujoji Europos Komisijos nustatyta ETIAS paleidimo data numatyta 2025 m. pavasarį.</p>

IV SKYRIUS VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS 2023 METŲ PRIORITETINIŲ DARBŲ ĮGYVENDINIMAS

6 lentelė.

Eil. Nr.	Prioritetiniai darbai	Veiksmai / poveiksmiai	Vertinimo rodikliai ir jų reikšmės	Įgyvendinimo data
1.	Prioritetinis darbas / priemonė – vykdyti Nacionalinės Vidaus saugumo fondo 2014–2020 m. programos veiksmų įgyvendinimo plano priemones	<p>Įgyvendinant projekto „Įsigyti papildomos įrangos greitaeigiam kateriui ir patruliniam laivui“ veiklas įsigyta laivo ir greito reagavimo katerio komplektuojamos įrangos už daugiau nei 81 tūkst. Eur, įsigyta specialiosios įsilaipinimo įrangos už 132 400 Eur.</p> <p>Užbaigtas projektas „Pakrančių patrulinio katerio pirkimas“ ir įsigytas pakrančių patrulinis kateris. Bendra įgyvendinto projekto vertė – daugiau nei 3 998 tūkst. Eur.</p> <p>Vykdydamas projektą „Greito reagavimo pakrančių patrulinio katerio pirkimas“ įsigytas greito reagavimo pakrančių patrulinis kateris. Projekto vertė – daugiau nei 1 152 tūkst. Eur.</p>		
2.	Prioritetinis darbas / priemonė – vykdyti 2014–2020 m. Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos priemones	<p>2023 m. įgyvendinant projektą „Pabradės užsieniečių registracijos centro rekonstrukcija ir statyba“ užbaigti multifunkcio centro, skirto migrantams apgyvendinti, 2 korpusų statybos ir vidaus įrengimo darbai. Projekto veikloms įgyvendinti panaudota per 14 125 tūkst. Eur, projektas dalinai finansuotas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo lėšomis</p>		
3.	Prioritetinis darbas /	<p>Vykdytas pareigūnų karinis rengimas pagal Lietuvos kariuomenės vado patvirtintus reikalavimus (ataskaitiniu laikotarpiu</p>		

priemonė – vykdyti pasirengimo ginkluotai gynybai organizacines priemones	karinio rengimo mokymuose dalyvavo 3982 pareigūnai), įsigyta NATO standartus atitinkančios ginkluotės, individualių apsaugos priemonių, dalyvauta bendrose pratybose su Lietuvos kariuomene ir Šaulių sąjunga, parengti VSAT bendradarbiavimo su Lietuvos kariuomene planai ir vykdytos plane numatytos priemonės.
--	--

Tarnybos vadas

Rustamas Liubajevs